

μετά πυρετώδους ἀπαθείας ἐμποιοῦσης τρόπον. Θέλω νὰ σὺς ὁμιλήσω. Ἴδου τὸ πᾶν.

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ συγκεκινημένη τῷ ὑπέδειξεν ἔδραν.

Ὁ Φρανσῆς ἐκάθησε καὶ ἐξηκολούθησε :

— Δὲν ἀνεγνώρισα ἐν τῷ συμβολαίῳ τοῦ γάμου μας, ὅτι εἴχετε προῖκα ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων ;

— Ἀλλά, κύριε. . . . ἀπεπειράθη νὰ εἴπῃ ἡ κυρία δὲ Φλάρ, ἐκπεπληγμένη ἐκ τῆς παραδόξου αὐτῆς ἐρωτήσεως.

Ὁ Φρανσῆς τῇ ἐπέβαλε σιωπὴν δι' ἐπιβλητικὸν κινήματος.

— Λάβετε γραφίδα, προσέθετο οὗτος, καὶ γράψατε τὴν διαθήκην σας, ὡς ἔγραψα ἤδη ἐγὼ τὴν ἰδικήν μου. Δὲν ἤξεύρομεν ποῖος ζῇ καὶ ποῖος ἀποθνήσκει.

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ ἤρξατο τρέμουσα, ἀλλ' ὑπήκουσεν· καθόσον ὁ ἐντιμοςκαὶ ἀγαθὸς Φρανσῆς εἶχε μεταμορφωθῇ εἰς φοβερόν κύριον, τοῦ ὁποίου δὲν συζητοῦνται αἱ θελήσεις.

Ἐλαβε φύλλον χάρτου, ἔσυρε γραμμὰς τινὰς μὴ ἀναγινωσκομένας σχεδόν, ἐσφράγισεν αὐτὸ καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸν σύζυγόν της.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ Φρανσῆς. Τώρα ἀκούσατέ με· θὰ καλέσετε τὴν θαλαμηπόλον σας καὶ θὰ τὴν διατάξετε νὰ ἀνάψῃ πυρὰν ἀνθρώκων ὑπὸ αἰανδήποτε πρόφασιν.

— Ἀλλά, κύριε, ἐκραύγασεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ ῥιγοῦσα, δὲν σὰς ἐννοῶ.

— Θὰ μ' ἐννοήσετε, κυρία· ὑπάρχει εἰς τὸν ποινικὸν νόμον ἄρθρον παρέχον εἰς τὸν σύζυγον τὸ δικαίωμα νὰ φονεύῃ τὴν γυναῖκά του καὶ τὸν ἐραστήν της.

Καὶ ὁ Φρανσῆς εἰσήγαγεν ἀπειλητικὸς.

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, νομίζουσα ἑαυτὴν ἀπολεσθεῖσαν, εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ ῥίγους καὶ τρόμου ὡς θῦμα, τὸ ὅποιον οὐδὲ κἄν ἀποπειρᾶται νὰ φύγῃ τὸν θάνατον· ἀλλὰ φαντασθεῖσα ἐκ τῶν τελευταίων λόγων τοῦ Φρανσῆ, ὅτι ἐσκόπει οὗτος νὰ φονεύσῃ τὸν μαρκήσιον, ἐπανέκτησεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀταραξίαν καὶ διαύγειαν πνεύματος, τὴν ὁποίαν βεβαίως δὲν θὰ εἶχεν ὑπὲρ ἑαυτῆς μόνης.

Καὶ ἐνῶ ἡ Κάρμεν παγωμένη ἐκτοῦ τρόμου κατέπιπτε χαμαὶ σχεδὸν λιπόθυμος, ἡ κυρία δὲ Φλάρ εἶπε ψυχρῶς.

— Βίστε τρελὸς . . . καὶ δὲν ἤξεύρω εἰ θέλετε νὰ ἐννοήσετε...

— Δυνατόν, εἶπεν ὁ Φρανσῆς· ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι τῆς ἰδιοσυγκρασίας μου, ὅταν λάβωσι μίαν ἀπόφασιν, δὲν ὁπισθοδρομοῦσιν. Θὰ παραγγείλετε λοιπὸν ν' ἀνάψωσι πύραυρον, θὰ κλείσωμεν θύρας καὶ παράθυρα, θὰ λάβετε βιβλίον ἢ ἐργόχειρον, ἐγὼ μίαν ἐφημερίδα, καὶ θὰ περιμενόμεν τὸν θάνατον.

— Τὸν θάνατον ! ἀνέκραξεν ἡ κυρία δὲ Φλάρ, ἐκπληκτος καὶ τηροῦσα τὴν ψυχραιμίαν της· θέλετε λοιπὸν ν' ἀποθάνετε ;

— Ἀναμφιβόλως, εἶπεν ὁ Φρανσῆς, ἡσύχως. Σὰς ἔδωκα ὄνομα ἐντιμον, τὸ ἐκκληιδώσατε· ἡ χεὶρ μου ἦτο χεὶρ σιδηρουργοῦ, ἀλλ' ὁ σιδηρουργὸς ἦτο ἄνθρωπος τίμιος. Μιστεδάλατε τὴν τιμὴν τοῦ εἰς καταισχύνην· διατί θέλετε νὰ ἐπιζήσω εἰς τὴν καταισχύνην αὐτήν ;

Καὶ ὁ σύζυγος εἶπε ταῦτα ἄνευ οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης ἐμφράσεως καὶ τόσον φυσικῶς, ὡς ἂν κατέστρωνεν ἐμπορικὸν λογαριασμὸν μετὰ συνεταίρου του.

(Συνέχεια εἰς τὸ προπχίς)

Ε. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ἰδὲ προηγούμενον πολλάκιον)

— Βέβαια· καὶ δύναται τις νὰ ἀπολαύσῃ ἐντελῶς πράγματός τινος ὠραίου, θεᾶς τινὸς λαμπρᾶς, ὅσον καὶ ἂν τὴν θεωρῇ, ὅσον καὶ ἂν τὴν θαυμάζῃ ; Δὲν ἤξεύρω τί αἰσθάνονται οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ἐγὼ, ὅταν ἀναβῶ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου καὶ ἴδω ἐνθεν μὲν τὴν πόλιν μὲ τὰς κορυφὰς τῆς οἰκοδομᾶς, μὲ τοὺς ὑψηλοὺς τῆς *μιναρέδες*, ἐνθεν δὲ τὸν ποταμὸν μὲ τοὺς κήπους του καὶ τὰ δένδρα του, ἀπέναντί μου τὴν Ῥοδόπην μὲ τὰ χωρία της, ὧν διακρίνονται λευκαὶ, λευκαὶ αἱ οἰκίαι, καὶ τὰ μοναστήριά της, μακρὰν δὲ εἰς τὸ ἄκρον τῆς εὐρείας κοιλάδος, τὸν Δῆμον μὲ τὰς χιονοσκεπεῖς κορυφὰς του, αἰσθάνομαι τὸ στήθος μου εὐρυνόμενον ὑπὸ ἀνεκφράστου ἡδονῆς καὶ εὐπρεστῆσεως. Λαμβάνω ἔπειτα τὰ μολυβδοκόνδυλά μου, ἢ τὰ χρώματα καὶ τοὺς χρωστήρας μου, καὶ προσπαθῶ...

— Νὰ τὰ ζωγραφίσῃς, ναί, παιδί μου ;

— Ναί, νὰ τὰ ζωγραφίσω· ἀλλὰ ποῦ τόση ὠραιότης ! Ποῦ τόση μεγαλοπρέπεια ! . . . Διωνίως ἀποτυγχάνω . . . Πάντοτε αἱ εἰκόνες μου εἶναι ἀψυχοί, ἄνευ ζωῆς !

Καὶ ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης ἐστέναξεν.

— Ἀχ ! θὰ γείνω ἄρά γέ ποτε ζωγράφος ! ἐψιθύρισεν ὁμιλῶν καθ' ἑαυτόν.

— Καὶ ὅμως, τέκνον μου, μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω....

— Τὴν πρὸς τὴν τέχνην ἀφοσίωσίν μου, ὑπέλαθεν ὁ νέος, τὰς συχνὰς ἀφαιρέσεις μου, τὰς ἀλλεπαλλήλους δειροπολήσεις μου....

— Ναί, παιδί μου, ναί· δὲν δύναμαι ἐτι νὰ καταλάβω ἐντελῶς τί εὐρίσκεις, ὅταν χάνῃς τὸν καιρὸν σου, ὁλοκλήρους ὥρας χάσκων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου.

— Δὲν μοῦ λέγετε, μπέη μου, τί αἰσθάνεσθε σεῖς, ὅταν ἔχετε ἐνώπιόν σας ὠραίαν γυναῖκα, λόγου χάριν ; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος, θέλων δι' ὕλικοῦ τινος παραδείγματος νὰ ὑποδείξῃ, ἂν μὴ νὰ διδάξῃ, εἰς τὸν γέροντα Ὁθωμανὸν τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ.

— Τί ! . . . Νὰ τα δά ! . . . ἀνέκραξεν ὁ μπέης γελῶν. Θέλεις λοιπὸν νὰ μὲ πείσης ὅτι ὅλα αὐτὰ, τὰ ὁποῖα μοῦ εἶπες, παράγουν τὸ αὐτὸ αἶσθημα, τὸ ὅποιον διεγείρει ἡ θεὰ καλῆς καὶ ὠραίας γυναίκος ! Εὖγε !

— Καὶ τι πλέον. Ἐν τῇ γυναικὶ ἀποθαυμάζει τις ἐν μόνον ἀντικείμενον, ἐνῶ εἰς ὅλα αὐτὰ, τὰ ὁποῖα εἶπον, ἐκπλήσσεται πρὸ τοῦ μεγαλείου τῆς φύσεως καὶ κλίνει τὴν κεφαλὴν πρὸ τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ !

— Αἱ ! καὶ σὺ ! Κανεῖς Φράγκος ἢ κανέν βιβλίον των θὰ σὲ ἐδίδασκεν ὅλα αὐτὰ, υἱέ μου. Ἄς τάφῃσωμεν, ἄς τάφῃσωμεν ! . . . Φάγε ἀπ' αὐτὰ τὰ ὠραῖα γλυκίσματα, ἀπ' αὐτὸν τὸν χαλβὰ καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν μπακλαβά, τὰ ὁποῖα ἐκτιμῶ περισσότερο ἀπὸ ὅλα ὅσα μοῦ εἶπες. . . .

Ἀκούεις ἐκεῖ ; Οὐρανὸς καὶ ἀστέρες, δένδρα καὶ ποταμοί, δάση καὶ ὄρη, μὲ τὰ χωρία καὶ τὰς μονὰς των, νὰ εἶναι ἴσα μὲ μίαν ὠραίαν γυναῖκα . . . Κρίμα εἰς τὴν νεότητά του, νὰ χάνεται μὲ τσιαύτας ἀνοησίας, ἀλλὰ καὶ κρίμα εἰς τὸ γῆράς μου, προσέθηκε μετὰ μικρὰν σκέψιν ὁ γέρον μπέης καθ' ἑαυτόν.

Μετά τινὰς ἄλλας ὁμιλίας ὁ Πέτρος ἀπῆλθε, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀχμέτ, ἀφοῦ πρῶτον ἀπεχαιρέτισε, μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ, τὸν γέροντα μπέην, εὐχνηθεὶς αὐτῷ νὰ ἐορτάσῃ ὑγειῶς τὸ *Βαϊράμ*.

— Θὰ δυσχερεστεῖσο, Πέτρε μου, εἶπεν ὁ Ἀχμέτ, ἂν, ἀντὶ νὰ σὲ ὁδηγήσω πρὸς τὴν θύραν, σὲ ἔφερον κάπου ἄλλου ; . . .

— Ποῦ ; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος, ἐρευθίων ἐλαφρῶς.

— Ἐρωτᾷς ; ἐπιλήσμων ! ἔλα, ἀκολούθει με.

Διασχίσαντες δὲ σκοτεινὸν τινα διάδρομον, ἐφθασαν πρὸ τινος θύρας, κειμένης εἰς τὸ βάθος τῆς οἰκίας, ἣν ὁ Ἀχμέτ ἐκρούσεν ἐλαφρῶς.

— Σὺ εἶσαι, ἀδελφέ μου ; ἠκούσθη ἐνδοθεν φωνὴ γυναικός. Εἰσελθε. . . .

Πῶς ! ἐφυγεν ; ἐψέλλισεν ἡ χαρίεσσα κόρη, μὴ ἰδοῦσα ἐτι τὸν Πέτρον, ὃν ἀπέκρυπτεν ὁ Ἀχμέτ ἱστάμενος πρὸ τῆς θύρας, ἐνῶ ἐπὶ τῆς μορφῆς της ἐχαράσσετο βαθεῖα λύπη.

— Ὅχι, δὲν ἐφυγε, φίλη μου, ὑπέ-

λαβέν ὁ Πέτρος, μελαγχολικῶς μειδιῶν.

— Ἔτσι λοιπόν; μᾶς λησμονεῖς καθ' ὅλοκληρίαν! Καὶ ἡ εἰκὼν σου; ἴδὲ νομίζεις ὅτι κλαίει, διότι δὲν ἦλθες τόσας ἡμέρας νὰ τὴν ἐπισκεφθῇς, προσέθηκε, διευθυνομένη πρὸς τινὰ γωνίαν τοῦ δωματίου καὶ ἀποκαλύπτουσα ὁμοίωμα αὐτῆς ἐντελές καὶ θαυμάσιον. Ἰδὲ πόσον εἶσαι ἀδικὸς νὰ κάμνης μίαν τοιαύτην νέαν νὰ κλαίῃ καὶ διαρκῶς νὰ εἶναι ἀπαρηγόρητος διὰ τὴν ἀπουσίαν σου. Καὶ τὸ γατάκι; Παρατήρησε, πῶς τὸ ἀφῆκες εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶναι ἀσχημον, ἀσχημον! ἐξηκολούθησε δεικνύουσα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εἰκόνος γαλῆν ἡμιτελῆ ἢ μᾶλλον ἐν σχεδίῳ.

— Τῷόντι, εἶπεν ὁ Ἀχμέτ, ὅσα σοῦ λέγει εἶναι ἀληθῆ.

— Καὶ τί; ... Μήπως σκοπεύεις νὰ τὴν ἀφήσῃς ἀτελείωτον; ἤρώτησεν ἡ νέα κόρη.

Βλέπουσα δὲ τὸν νέον σιγῶντα καὶ διαλογιζόμενον:

— Διατί σιωπᾷς; προσέθηκε. Βλέπω ὅτι ἥλλαξες, ὅτι ἡ καρδία σου δὲν εἶναι ἡ αὐτή, ὅτι δὲν μᾶς ἀγαπᾷς πλέον, ὅτι δὲν μᾶς θεωρεῖς, καθὼς μᾶς ἐθεώρεις ἄλλοτε, ὅτι δὲν εἶσαι πλέον ὁ ἀδελφός μας Πέτρος. Μὴ θέλῃς νὰ μᾶς τὸ κρύψῃς.

— Ἀπατάσαι, Χαληλιέ, ἀπατάσαι.

— Ἀλλὰ τότε διατί μᾶς ἡμέλησες, διατί ἀπουσιάζεις;

— Τὴν αἰτίαν τῆς ἀπουσίας μου οὐδέποτε θὰ τὴν μάθετε. Γνωρίζετε τὴν καρδίαν μου, δὲν ἔχω ἀπὸ σᾶς μυστικά, ἀλλὰ τοῦτο μὴ ἐπιμένετε νὰ σᾶς εἰπῶ, δὲν εἶναι ἐδικόν μου.

— Πολὺ καλὰ! ἀνέκραξεν ἡ νεᾶνις, σχεδὸν δακρύουσα. Τότε ἰδοὺ τί κάμνω καὶ ἐγώ!

Καὶ ἀρπάσασα ψαλλίδα, εὗρισκομένην ἐν τῷ κανίστρῳ τῶν ἐργοχείρων τῆς, ἔδραμε πρὸς τὴν εἰκόνα, ἣν ἤτοιμάσθη νὰ διαρρήξῃ.

— Στάσου! τί θὰ κάμῃς! ἐκραύγασεν ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης, βλέπων τὸ ἔργον τοῦ ἐτοιμον νὰ καταστραφῇ. Μὴ θελήσῃς νὰ ἀφανίσῃς ὅ,τι ἔκαμα ἐν στιγμῇ ὑπερτάτης εὐδαιμονίας, εἰκόνα, διὰ τὴν ὁποίαν κατέβαλον ὅλας μου τὰς δυνάμεις, ἔργον πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὁποίου σὺ ὑπῆρξας ἡ ἐμπνευσις!

— Τίποτε! τίποτε! ἐτελείωσεν! ἐπέμεινεν ἡ νεᾶνις, βλέπουσα ἀναθρώσκουσαν ἐκ τῆς ἐπιμονῆς τῆς ἐλπίδα τινὰ ἐπιτυχίας. Ἡ τὴν τελειώνει ἢ ἀς λείψῃ καθ' ὅλοκληρίαν!

— Ἔστω! θὰ τὴν τελειώσω! εἶπεν ὁ ζωγράφος μετὰ μικρὰν σκέψιν, καὶ ὁ Θεὸς ἀς μᾶς διαφυλάξῃ!

— Τί κρύπτεις, ἀδελφέ; ἤρώτησεν ὁ Ἀχμέτ, περίτρομος γενόμενος ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν εἶπε τὰς τελευ-

ταίας λέξεις ὁ Πέτρος. Κρύπτεις ὁλέθριον μυστικόν!

— Δὲν καταλαμβάνεις, Ἀχμέτ; ὑπέλαβεν ἡ Ὀθωμανὶς μειδιῶσα. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ὑπόκρισις. Δὲν μᾶς ἀγαπᾷ πλέον. Ἀς τολμήσῃ ὅμως νὰ μὴ ἔλθῃ αὐριον, τὴν συνήθη ὥραν, καὶ βλέπομεν τότε τί γίνεται ἡ εἰκὼν τοῦ ...

— Λοιπὸν θὰ ἔλθῃς, αἱ; προσέθηκεν, ἀποτεινομένη πρὸς τὸν νέον.

— Ὡὰ ἔλθω, θὰ ἔλθω, φίλη μου, εἶπεν ὁ νέος ἀποχαιρετίζων αὐτήν.

— Καλὴν νύκτα, καὶ αὐριον σὲ περιμένωμεν.

Οἱ δύο νέοι ἐξῆλθον τοῦ δωματίου τῆς νεάνιδος, χωρὶς νὰ ἴδωσιν ὅπισθεν αὐτῶν μορφήν ὡραίαν, ὡσεὶ ὀργισμένης θεότητος, παρακολουθοῦσαν αὐτούς, ἐνῶ οἱ ὀρθοκλμοὶ τῆς ἐτόξευον ἐν τῷ σκότει φλόγας καὶ κεραυνοὺς μίσους καὶ ἐκδικήσεως.

— Καλὰ τὸ ἐμάντευσά! εἶπε τρίζον τοὺς ὀδόντας, τὸ αἶφνης ἀναφανέν τοῦτο φάσμα τῆς ἀπειλῆς κατὰ τῶν δύο νέων, καλὰ τὸ ἐμάντευσά, ὅτι θὰ τὴν ἐπισκεφθῇ. Αὐριον, μεθαύριον κειροφυλακτῶ, ἕως τὸν συλλάβω. Ἐὰν θελήσῃ νὰ μὲ ἀκούσῃ, καλῶς· ἐὰν ὅμως ὄχι ... ἐὰν ὅμως ὄχι, αἱ! τότε ὡραῖα θὰ ἐορτάσωμεν τὸ Βαϊράμ.

Ἦτοιμάζετο νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὸν κοιτῶνά τῆς, ὅτε συννητήθη μετὰ τοῦ Ἀχμέτ, ἐπιστρέφοντος, ἀφοῦ συνώδευσε τὸν Πέτρον μέχρι τῆς αὐλείου θύρας.

— Τώρα ἔφυγεν ὁ νέος; ἤρώτησε, μεταβαλοῦσα ὕφος καὶ τόνον φωνῆς. Τόσαν ἀργά;

— Ναί· τὸν ἐκράτησεν ὁ πατήρ μου μὲ τὰς ὁμιλίας του.

— Ἄ! ἔχιδνα καὶ σύ! ... ἐπιθύρυσεν ἡ Ὀθωμανὶς, ἥτις, ὡς ἐνόησαν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, ἦτο σύζυγος τοῦ μπέη, ἣν καθ' ὁδὸν εἶδομεν.

Πρὸς πλήρη τῶν ἐθίμων περιγραφὴν σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὅτι, ὀρθρου βαθέος, ἡ οἰκογένεια τοῦ μπέη ἔφαγεν ἐκ νέου, ἀφυπνισθεῖσα ἐκ τῆς κρούσεως τοῦ τουμπελέκ¹, συναδευομένου ὑπὸ κακοφώνου ἄσματος τοῦ κρούοντος αὐτό.

ΣΤ'

Ἀναδράμωμεν ὀλίγα ἔτη πρὸς τὰ ὀπίσω, ὅπως λύσωμεν ἀπορίας τινάς, ἢ μᾶλλον ἀποκριθῶμεν εἰς ἐρωτήσεις τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, αἵτινες ἀναγκαίως τὴν στιγμὴν ταύτην θὰ ἐπασχολῶσι τὸν νοῦν αὐτῶν.

Ὁ Πέτρος, γόνος μιᾶς τῶν ἐπισημοτέρων καὶ διακρινομένων, ἂν οὐχὶ ἐπὶ πλούτῳ μεγάλῳ, ἀλλ' ἐπὶ τιμῇ καὶ ὑπολήψει οἰκογενειῶν τῆς πόλεως, ἐστερήθη λίαν ἐνωρὶς τῶν περιθάλψεων καὶ

περιποιήσεων τῶν γονέων αὐτοῦ, ἀποθανόντων κατὰ τὸ πέμπτον ἢ ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ ἀνέλαβεν ὁ ἐκ πατρὸς θεῖος, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐνάρετος, οὐδαμῶς ἔχων τὴν ἀσυνειδησίαν τῶν διασπαθιζόντων καὶ κατασπαταλόντων τὰς περιουσίας τῶν προστατευομένων αὐτῶν, ἀλλὰ προσπαθὼν νὰ διαμορφώσῃ αὐτόν, ὅσον ἐπέτρεπον τὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ μέσα, καὶ συγχρόνως ἐνηλικιωθέντος τοῦ προστατευομένου νὰ παραδώσῃ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ περιουσίαν μείζονα καὶ αὐξηθεῖσαν.

Μὴ ὦν δὲ ἐκ τῶν στενοκεφάλων ἐκείνων γονέων, οἵτινες καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπάγγελμα, εἰς ὃ μέλλουσι νὰ ἐπιδοθῶσι τὰ τέκνα των, ἐπιμένουσιν εἰς μόνον τὸ αὐτοῖς ἀρέσκον, ἀδιαφοροῦντες ὅλως εἰς τὴν κλίσιν καὶ τὸν ἔρωτα τῶν υἱῶν, καὶ βλέπων τὸν νέον μικρόθεν καταγιγνώμενον εἰς τὴν ζωγραφικὴν, ὑπέθαλπε τὴν κλίσιν τοῦ νεαρωτάτου καλλιτέχνου, ἐπαινῶν καὶ ἐγκωμιάζων τὴν θείαν τοῦ Πολυγνώτου καὶ τοῦ Παράλ τέχνην, παρέχων αὐτῷ ἀργύριον πρὸς ἀγορὰν σχεδίων καὶ χρωμάτων, διορθῶν τὰ λάθη αὐτοῦ καὶ προτρέπων αὐτόν νὰ ἐργάζεται μετὰ μείζονος ζέσεως καὶ προσοχῆς.

Ἦς βλέπουσιν οἱ ἀναγνώσται, ὁ θεῖος ἦτο ἐκ τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, οἵτινες κατέμαθον πολλὰ ἐκ τῆς πείρας καὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ λεπτομεροῦς παρατηρήσεως τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Γινώσκων δὲ ὅτι καλλιτέχνης ἀνευ γραμμάτων καὶ σπουδῆς εἶναι μηδὲν, παρεκίνει αὐτόν, ὅπως, πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῆς ζωγραφικῆς, μὴ παραμελῇ καὶ τὰ τοῦ σχολείου, ὑπισχνόμενος αὐτῷ ὅτι θέλει τὸν ἀποστείλῃ εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην πρὸς μείζονα ἀνάπτυξιν καὶ τελειωτέραν ἐκπαίδευσιν.

Ἐν τούτοις μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ ὀρισμένου χρόνου ἐδίδαξεν αὐτῷ τὴν γαλλικὴν, τῷ ἡγόρασε βιβλία πραγματευόμενα περὶ ζωγραφικῆς καὶ περιέχοντα βίους μεγάλων καλλιτεχνῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἀνευ μέσων καὶ χρημάτων ἀναδειχθέντων, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ ἔφηβος ζωγράφος ἠρέσκετο ἀναγινώσκων τὸν βίον τοῦ Ἰσπανοῦ Ριδέρικ καὶ τοῦ Μουρίλου. Ἐπόμενον ἦτο, τοιούτου τυχὼν κηδεμόνος καὶ προστάτου, ὁ Πέτρος νὰ ἐπιδοθῇ μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμελείας εἰς τὴν τέχνην. Οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου τοῦ ἐκοσμοῦντο ὑπὸ πολλῶν εἰκόνων ἀντιγραφισῶν, ὑπὸ σχεδίων ἡμιτελῶν, ὑπὸ χρωμάτων καὶ τῆς λοιπῆς ἀταξίας, ἥτις παρακολουθεῖ συνήθως τοὺς καλλιτέχνας.

(Ἔπεται συνέχεια)

Α. ΕΝΓΑΛΗΣ.

(1) Μικρὸν τύμπανον.